

Sygn. akt III AUz 202/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Gerszewska

SA Lucyna Ramlo

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2017 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z odwołania (...) Spółki z o.o. z siedzibą w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wymiar składek na Fundusz Pracy

po rozpoznaniu zażalenia (...) Spółki z o.o. z siedzibą w G. na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 kwietnia 2017 r. sygn. akt VII U 1496/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten sposób, że umorzyć postępowanie w zakresie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział z dnia z dnia 3 lutego 2014 r. nr (...) znak (...) w części stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą należnych składek na Fundusz Pracy określonych za okresy: od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r. a kwotą należnych składek określonych za te miesiące w decyzji z dnia 25 października 2016 r. nr (...) /3 znak (...);
2. w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie uchylić do ponownego rozpoznania, pozostawiając sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Iwona Krzeczowska – Lasoń SSA Lucyna Ramlo

Sygn. akt III AUz 202/17

UZASADNIENIE

W sprawie z odwołania (...) Spółki z o.o. (dalej: „spółka”) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. o wymiar składek na Fundusz Pracy Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2017 r. umorzył postępowanie (pkt I) i orzekł o kosztach procesu (pkt II). W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie organ rentowy decyzją z dnia 25 października 2016 r. dokonał zmiany decyzji z dnia 3 lutego 2014 r. i w sprawie VII U 1992/16 między stronami toczy się spór co do wartości przedmiotu sporu i sposobu jego wyliczenia przez pozwanego. W związku z powyższym wydanie wyroku w sprawie decyzji z 2014 r. stało się zbędne i postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. należało umorzyć.

Powyższe postanowienie zaskarżyła odwołująca się spółka i zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 355 § 1 k.p.c., art. 477¹³ k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego oraz wadliwe ustalenie stanu faktycznego, wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia

w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i orzeczenie co do istoty sprawy oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Na wstępie wskazać należy, z analizy akt sprawy wynika, że przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie jest wysokość składek na Fundusz Pracy wynikająca z decyzji z dnia 3 lutego 2014 r. nr (...) znak (...) za okres od września 2009 r. do grudnia 2012 r. W ocenie organu rentowego kwota składek zadeklarowana przez płatnika składek na FP za wskazany okres jest zaniżona, albowiem nie zadeklarował on składek na FP za 104 pracowników wyszczególnionych w uzasadnieniu decyzji od przychodów uzyskanych przez nich z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych zawartych z Firmą Ochrona Osób i Mienia (...) spółki z o.o. w G., na podstawie których to umów cywilnoprawnych pracownicy odwołującej się świadczyli pracę na rzecz odwołującej się spółki. W okresie spornym deklarowane przez płatnika składki na FP wynosiły 525.856,65 zł, podczas gdy należne składki wynosiły 551.242,72 zł. Kwota przypisu składek w wyniku tej decyzji wynosi 25.386,07 zł.

Spółka wniosła odwołanie od powyższej decyzji, zarzucając, że zadeklarowane przez nią składki zostały naliczone prawidłowo co do zasady i wysokości, albowiem nie zachodziły postawy wynikające z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.; dalej określanej jako u.s.u.s.) do wliczenia do podstawy wymiaru składek na FP przychodów uzyskiwanych przez 104 pracowników spółki z tytułu umów o dzieło lub zlecenie zawartych z innym podmiotem – Firma Ochrona Osób i Mienia (...) spółką z o.o. w G..

Pozwany dnia 3 lutego 2014 r. wydał również 104 decyzje znak od (...) do (...) w zakresie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dotyczące 104 ubezpieczonych. Płatnik składek złożył odwołania od 61 decyzji.

Pozwany postanowieniem z dnia 26 marca 2014 r. zmienił decyzję znak (...) z dnia 3 lutego 2014 r. w ten sposób, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne dla K. P. za (...) wskazaną w decyzji w kwocie 3.962, 36 zł zastąpiła kwota 2.962, 36 zł.

Organ rentowy w toku postępowania w niniejszej sprawie decyzją nr (...)/3 z dnia 25 października 2016 r. znak (...) w części zmienił wydaną decyzję znak (...) z dnia 3 lutego 2014 r. w zakresie należnych składek na Fundusz Pracy, wskazując kwoty należnych składek za poszczególne miesiące przypadające w okresie spornym od września 2009 r. do grudnia 2012 r., obniżając wysokość należnych składek od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r. w stosunku do decyzji z dnia 3 lutego 2014 r. W pozostałym zakresie decyzja z dnia 3 lutego 2014 r. znak (...) została utrzymana w mocy. Z decyzji tej wynika, że w okresie spornym deklarowane przez płatnika składki na FP wynosiły 525.856,65 zł, podczas gdy, należne składki pomniejszone o prawomocne wyroki zapadłe w 21 sprawach z odwołań od decyzji dotyczących ubezpieczonych oraz skorygowane błędy rachunkowe wynosiły 549.292,89 zł. Kwota przypisu składek w wyniku tej decyzji wynosi 23.436,24 zł. Od tej decyzji płatnik złożył odwołanie, kwestionując metodologię wydanej decyzji zmieniającej i treść rozstrzygnięcia, które jego zdaniem prowadzi do chaosu interpretacyjnego. Postępowanie toczy się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku VII Wydział Ubezpieczeń Społecznych za sygn. VII U 1992/16.

Niewątpliwie w niniejszej sprawie mamy do czynienia z częściową weryfikacją przez organ rentowy decyzji z dnia 3 lutego 2014 r. nr (...) znak (...) ustalającej spółce wysokość należnych składek na Fundusz Pracy za okres od września 2009 r. do grudnia 2012 r. w części obejmującej wysokość należnych składek od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r.

Po wniesieniu odwołania weryfikacja decyzji jest możliwa przez organ, który wydał decyzję, a więc Zakład Ubezpieczeń Społecznych i tylko w dwóch przypadkach, po pierwsze - w razie uwzględnienia słuszności odwołania przed przekazaniem sprawy do sądu (art. 83 ust. 6 ustawy systemowej i odpowiednio art. 477⁹ § 2 k.p.c.), gdyż w takim

wypadku uchylenie lub zmiana decyzji czyni odwołanie bezprzedmiotowym, co uzasadnia odstąpienie od nadania mu dalszego biegu oraz po drugie - w sytuacji wydania przez Zakład w toku sądowego postępowania odwoławczego decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony, co powoduje umorzenie postępowania sądowego w całości lub w części z uwagi na zbędność jego dalszego prowadzenia (art. 477¹³ k.p.c.). Żadne inne zmiany decyzji organu rentowego, a także jej wykonanie nie mają wpływu na bieg postępowania w sprawie (art. 477¹³ zdanie drugie k.p.c.).

Przepis art. 477¹³ k.p.c. nie uzależnia umorzenia postępowania od prawomocności wydanej przez Zakład w toku sądowego postępowania odwoławczego decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że co do zasady decyzja, o której stanowi art. 477¹³ k.p.c., to nie tylko decyzja zmieniająca, ale każda forma decyzji anulującej decyzję wcześniejszą, a więc także decyzja uchylająca, byleby z niej wynikało, że rozstrzyga o przedmiocie tej wcześniejszej decyzji i to zgodnie z żądaniem odwołania (por. postanowienia z dnia z dnia 5 maja 2000 r., II UKN 191/00, OSNAPiUS 2002 nr 4, poz. 96 i z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98, OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 440 oraz wyrok z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10). Niewątpliwie art. 477¹³ k.p.c. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 355 k.p.c., gdyż określa szczególne względem wskazanych w jego § 1 przesłanki umorzenia postępowania.

W ocenie Sądu Apelacyjne zasadne okazały się zarzuty skarżącej, że brak jest w niniejszej sprawie podstaw do umorzenia postępowania w całości i to na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., który nie miał zastosowania w ustalonym stanie faktycznym. Przepis art. 477¹³ k.p.c. określa bowiem szczególne wobec art. 355 § 1 k.p.c. warunki umorzenia postępowania, dlatego wniesienie odwołania ubezpieczonego od decyzji zmieniającej w części pierwszą decyzję nie oznacza, że wydanie wyroku od pierwszej decyzji staje się zbędne. Brak jest podstaw do przyjęcia - jak przyjął to Sąd Okręgowy - dopuszczalność umorzenia postępowania w sprawie w aspekcie prejudykatu uzyskanego w wyniku zaskarżenia decyzji wydanej w trybie art. 477¹³ k.p.c. (w drodze odwołania do sądu ubezpieczeń społecznych).

Przedmiot niniejszej sprawy sądowej, determinowany decyzją z dnia 3 lutego 2014 r. nr (...) znak (...), dotyczy wysokości należnych za sporny okres składek na Fundusz Pracy. Podkreślić, że do zakresu działania organu rentowego należy realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności ustalanie uprawnień do świadczeń oraz wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 68 ust. 1 lit. b oraz c u.s.u.s.). Decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych mogą dotyczyć wymiaru składek oraz ustalania uprawnień i wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 83 ust. 1 pkt 3, 4 i 5 u.s.u.s.), a ich podstawą może być weryfikacja prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek i wpłat, do których pobierania jest zobowiązany, a także ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacania tych świadczeń (art. 86 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

W przypadku sporu na tle wysokości składek na Fundusz Pracy który zawisł z odwołania skarżącej spółki od decyzji z dnia 3 lutego 2014 r. nr (...) znak (...), w zakres kontroli Sądu wchodzi de facto ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość składek według zasad określonych w art. 104 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.), wliczając do podstawy wymiaru składek za ubezpieczenie społeczne 104 pracowników przychody uzyskiwane przez nich z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych zawartych z Firmą Ochrona Osób i Mienia (...) spółki z o.o. w G..

Pozwany w toku postępowania zweryfikował na korzyść spółki decyzję ustalającą wysokość składek na Fundusz Pracy w części, uznając że prawomocne wyroki wydane co do 21 ubezpieczonych, stwierdzające, że podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne tych ubezpieczonych jako pracowników spółki, nie stanowią kwoty przychodu osiągnięte przez nich we wskazanych okresach z tytułu realizacji umów zawartych z Firma Ochrona Osób i Mienia (...) spółką z o.o. w G. oraz sprostowane błędy rachunkowe, uzasadniają obniżenie wysokości należnych składek na FP

od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r. W pozostałym zakresie organ rentowy utrzymał w mocy decyzję znak (...) z dnia 3 lutego 2014 r.

Nie budzi zatem wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że wydana w toku przedmiotowego postępowania odwoławczego decyzja z dnia 25 października 2016 r. nie uwzględnia w całości żądania odwołującej się spółki zmierzającego do ustalenia, że zadeklarowana przez spółkę w okresie spornym podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy była prawidłowa. W wyniku wydanej w toku postępowania odwoławczego decyzji z dnia 26 października 2016 r. wysokość należnych na FP składek za okres sporny, uległa jedynie obniżeniu od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r. W pozostałych miesiącach spornego okresu jest decyzja ustalająca wysokość należnych składek na FP jest taka sama.

W myśl art. 397 § 2 k.p.c. do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym. Na tej podstawie przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy zastosowanie ma art. 386 § 1 w związku z art. 477¹³ k.p.c., stosownie do którego zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Skoro zatem organ rentowy, przed prawomocnym zakończeniem sprawy wydał nową decyzję, w części zaspokajającą żądanie wnioskodawcy, tym samym zachodziła podstawa do umorzenia postępowania w zakresie odpowiadającym różnicy pomiędzy kwotą należnych składek na Fundusz Pracy określonych za okresy od września 2009 r. do stycznia 2010 r. i od marca 2011 r. do grudnia 2012 r. a kwotą należnych składek określonych za te miesiące w decyzji z dnia 25 października 2016 r. nr (...) / 3 znak (...) / . Ponadto ten zakres umorzenia postępowania brak było podstaw do zastosowania art. 477¹³ k.p.c.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i 477¹³ k.p.c. oraz art. 386 § 1 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Iwona Krzeczowska – Lasoń SSA Lucyna Ramlo